

**SÜLEYMAN NECATİ BEY'İN KALEMİNDEN
ŞEHİD TOPÇU BİNBAŞI ERZURUMLU BEKİR BEY**

Dr. Serpil SÜRMELE*

ÖZET

Şehid Topçu Binbaşı Bekir Bey, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı nedeniyle Kağızman'dan Erzurum'a hicret etmiş bir ailenin çocuğu olarak Erzurum'da dünyaya geldi.

Meslek seçimini askerlikten yana kullanarak Topçu Okulu'na girdi ve buradan 1896 yılında mezun oldu. Hemen arkasından, Türk-Yunan Savaşı'na gönüllü olarak katıldı. Savaşın sona memleketi olan Erzurum'a gelerek Cebel bataryalarına yerleşti. Bu hizmette iken Pasinler ve Bayezid havalisinde Ermeni eşkiyasına karşı yürütülen harekate katıldı. Görevini başarıyla tamamladıktan sonra yüzbaşılığa terfi etti. 30.Topçu Alayı ile Erzincan'a giderek Numune Alayı'nda staj gördü. Burada bilgisini artırarak belgelendirdi.

1913 II.Balkan Savaşı'nda Bulgarlara karşı yürütülen Çatalca hattı savunmasında yer aldı. Bataryasının başından ayrılmayan Bekir Bey, bu hattın yarılmasını önlemede büyük yararlılıklar gösterdi.

I.Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde görev aldı. Bu cephede çarpışırken aynı zamanda kahramanca şehid olan askerlerin hayat hikayelerini yazdı.

"Bunlar Unutulmamalıdır" başlığı altında, "Turgut" imzasıyla Albayrak gazetesine gönderdi. Gazete kaleme aldığı hayat hikayelerinin büyük bir kısmını yayımladı.

Bütün Erzurum onu Türklüğü temsil eden vatan ve millet aşığı biri olarak tanıdı, sevdi, saygı ve güven duydu.

Kafkas Cephesi'nde kahramanca savaşırken şehid oldu.

Bazı şahsiyetler vardır ki, tarihin en kıymetli en güç elde edilebilen esaslarını teşkil ettikleri halde tarih onlara karşı ekseriya kayıtsız ve sakittir. Fakat bu sessiz kahramanlar, bu büyük fedakârlar o tarihin başlıca müessis ve amilleri arasında bulunurlar".

* Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü Öğretim Üyesi.

Yukarıdaki cümleler, I. Dünya Savaşı'nda Erzurumlu şehidlerin hayat hikayelerini içeren ve Topçu Binbaşı Bekir Bey için kaleme alınan yazının ilk satırlarına aittir.

Tarihe mal olmuş pek çok sessiz kahramandan biri olan Bekir Bey'i satırların arasından tekrar tarihe taşıyanlara vesile olduğumuz ve araştırdıkça gün ışığına çıkacak pek çok şehid vatan evladının sesine atfettiğimiz bu çalışma, Bekir Bey'in hayat hikayesinden yola çıkılarak hazırlanmıştır.

16 Temmuz 1918'de Konya'da yazılan Bekir Bey'in hayat hikayesi Erzurumlu iki seçkin simanın ağzından ele alınmış ancak tek kişinin kaleminden kağıda dökülmüştür. Bekir Bey'in hayat hikayesini kaleme alan kişinin adı ifade edilmemekle birlikte bu kişinin Süleyman Necati** olduğu anlaşılmaktadır. Bu tespit, Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Arşivi'nde "Cihan Harbi'nde Erzurumlu Şehidlerin Menakıbını Havidir"¹ başlığı altında yer alan belgenin içeriği ve Süleyman Necati Bey'in biyografisinin karşılaştırılması sonuca ortaya çıkmıştır.

Diğer kişi ise "Fırka Kumandanı Rüştü Bey"^{*} olup, yine aynı belgede ismi açıkça geçmektedir. İki Erzurumlu tanınmış simanın hemşehrileri Bekir Bey'i

---

** Süleyman Necati (Güneri) 1889 yılında Kığı'da doğdu. İlk ve orta tahsilini doğduğu nahiyede tamamladı. Konya Hukuk Mektebi'ne gitti ve buradan 1911'de mezun oldu. Konya'ya hakim olarak atandı, bir taraftan da Türk Sözü gazetesinde baş muharrir olarak çalıştı. Daha sonra Diyarbakır (Ergani) İdadisi ve Konya Terakki İdadisi'nde öğretmenlik yaptı.

1913 yılında Erzurum'a geldi. İttihat ve Terakki Mektebi'nde müdürlük ve Türkçe öğretmeni olarak görev yaparken, Erzurum Meclis-i Umumi Azalığına seçildi. Albayrak gazetesini de bu sırada çıkardı.

1916'da Erzurum'un Ruslar tarafından işgaline kadar gazetenin yayımını sürdürdü. Bu olaydan sonra Konya'ya dönerek İttihat ve Terakki Mekteplerinde müdürlük yaptı. Ayrıca Fırka'nın Konya Merkez Azalığı'nda görev aldı.

1918'de Erzurum'un kurtarılmasıyla buraya gelerek, Albayrak gazetesini tekrar çıkarmaya başladı ve aynı adı taşıyan özel okulu kurdu. (Asuman Demircioğlu, 1919-1923'de Süleyman Necati (Güneri) Bey, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 1992, s.1-2.

Süleyman Necati Bey, Şehid Topçu Binbaşı Bekir Bey'in hayat hikayesini, Erzurum Merkez Umumi Azası Hilmi Bey'in gönderdiği Erzurum'a davet mektubundan tam (7 Temmuz 1918) dokuz gün sonra yazmıştır.

¹ **Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Arşivi**, K.31, G.51, K.51-51-4.

* Rüştü (Mirliva) :1872'de Erzurum'da dünyaya geldi. 1890'da Mühendishane-i Berri Hümayun'a girdi. Ve 1893'de mezun oldu. 1912-1913 Balkan, 1914-1918 I.Dünya, 1919-1922 İstiklal Savaşları'na katıldı. 13 Temmuz 1926'da Mirliva ve Erzurum Mebusu iken, İzmir suikastiyle ilgili görülerek idam edildi. (**Türk İstiklal Harbi'ne Katılan Tümen ve Daha Üst Kademelerdeki Komutanların Biyografileri**, II.Baskı, Genelkurmay Başkanlığı, Ankara, 1989, s.34-35). Hatıratın yazıldığı tarihte 9.Kafkas Fırkası Kumandanı.

büyük bir duygu yoğunluğuyla anlattıkları hayat hikayesi, bu duyguya hürmeten aynen aktarılmaya çalışılacaktır.

“...Her şeyden ziyade sevdiği uğrunda her türlü fedakârlığı göstermekten bir dakika hali kalmadığı sevgili vatanına, büyük Türklüğe, bu kahraman oğlunu tanıtmak vazifesi cidden mes’ul bir mazhariyettir.

“Bekir Bey’in fedakâr arkadaşlarından, vatanın büyük oğullarından Erzurumlu Fırka Kumandanı Rüştü Bey’in şehid-i mezkur hakkında yazmış olduğu hatıranın başlangıcını aynen alarak söze başlamak istiyorum. Her sahifesini, bir kahraman-ı millinin hun-ı asaletiyle bazı bir levha-i nur-ı envere çevirdiği tarih-i şeref nişan-ı askeriyemiz son fasl-ı milliyesinden hürmetlerle bir nam-ı muvaffak ve ihya-i kayd ediyor ki bu nüsha-i nadire-i besalet Topçu Binbaşı Erzurumlu Bekir Bey’dir”².

Bekir Bey, 93 harbi** sırasında Rus hakimiyetine boyun eğmeyerek binbir zorlukla Kağızman’dan Erzurum’a hicret etmiş bir ailenin çocuğu olarak Erzurum’da dünyaya gelmişti³.

“93 muharebesine kahramanlık, vatanperverlik namına bedi’alar hediye eden Erzurum bu pek müstesna çocuk dimağını yüksek ve hamuş menkıbeler, mesbuk fedakârlıklar perverde ede ede onu aşk-ı vatan esiri kılmıştı. Muhterem ağabeyimiz Rüştü Bey’in kıymetli hatırasına burada birkaç söz ve hatıra ilave etmeden devam edemeyeceğim. Evet.. Bekir Bey vatan ve millet-i aşıkının esiri idi. Bu saf, bu yüksek büyük aşık ancak milletlerin efsaneleri arasında bulunabilecek derecede fevka’l-beşer addedilmeye layıktı. Meziyetlerine yine kulaktan aşık olduğum Bekir Bey’i ilk defa Balkan Muharebesi’nden avdetlerinde Erzurum’da gördüm. Van’a gidiyorlardı. Bekir Bey’in muvasalatı Erzurum’da mes’ud bir hadise gibi kulaktan kulağa söyleniyor, yayılıyor, sevinçlerle karşılanıyordu.

“Bir arkadaşım:

“-Bekir Bey’e gidelim dedi. Hazırlanırken, beşüş çehresi, asil siması, kahraman edası ile matbaaya girdi.

“-Albayrak’çı” neredesüaliyle boynuma sarıldı. Heyecanlı bir buse ile alnımı öptü.

“Arkadaşım:

“-Size geliyorduk.

“Bekir Bey:

² TİTE Arşivi, K.31, G.51, B.51.

^{**} 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı

³ TİTE Arşivi, K.31, G.51, B.51, 51-1.

“-Babam sağ olsaydı, yine ondan evvel “Albayrak”ı ziyaret ederdim. Sonra ilave etti.

“-Erzurum şehidler yurdu, cemiyet yuvasıdır. Türk’ün istikbali için ancak burası sarsılmaz bir istinadgâh teşkil edecektir. Bu neticeye ulaşmak için Erzurum’un duygularını, fedakar varlığını istikdarını terennüm edecek nesl-i hazır ve atiye nakledecek mektebe, gazeteye olan ihtiyacı çoktan beri hakediyorduk. “Albayrak”ın tuttuğu yol, milli mefkureye sadık olarak gösterdiği hüviyet kendisine Erzurum’un tercümanı nazarıyla bakılmasını icab ettiriyor. Buraya uğrayacak her Erzurumlu Türk, büyük dileğin kâbesi gibi ibtida burayı ziyaret etmelidir.

“İhtiyarsız sözlerinde, tavırlarındaki samimiyet, tevazu’ beni bu yüksek ruhun, maneviyatı karşısında başeğirdi. Hiçbir tereddüd, tekellüf ihtiyacı duymadan bütün emeklerimizi, duygularımızı saydık döktük. Duygularımızdaki bu esaslı tevafuka bir aralık hayret edecek oldum. Bekir Bey:

“Bütün hemşehriler böyledir. Erzurumluların kalbi birdir” dedi. Bu son cümle bütün Erzurum münevverleri için bir düstür oldu. Sonra bu mübeccel ruhun derinliklerine nüfüz ettim. Vatan-ı milli olmayan hiçbir arzunun, hiçbir ihtirasın izini bile göremedim. Bütün Erzurum’un kalbinde “Dadaş Bekir Bey”e karşı beslenen hürmet ve itimadın sırrını anlamış oldum.

“Muhterem şehidin mekteb hayatında da vatan millet için yetişmek, didinmek ihtiyacından başka bir cereyan, bir hareket görülmemiştir. Sözlerimizde hiçbir mübalağa eseri yoktur. Merhumu tanıyan binlerce muhterem simalar şahidimizdir. Mektep ve silah arkadaşları hep bu hususta müttefikdirler. Burada sözü yine Rüştü Bey’e bırakıyorum.

“Bekir Bey bu aşkın tahmin edilemeyen arzuları içinde mekteplere koştu ve bütün arkadaşlarının muhabbet-i kalbiyeleri onu bir gazz-i tekerrümüyle yürüttüğü

---

* Albayrak Gazetesi: İttihad ve Terakki Cemiyeti tarafından Erzurum’da kuruldu ve 14 Mart 1913’de yayımlanmaya başladı. Erzurum Hükümet Konağı civarındaki Milli Kütüphane’den idare edilen gazete ilk zamanlar sönlük kaldı. Yayım hayatının canlanması Süleyman Necati Bey’in gazetenin idaresini eline aldıktan sonra oldu. Bu dönemde haftada bazen bir, bazen de iki defa çıkarılan Albayrak gerek yazı dili, gerekse imlasıyla Türkçülük akımına sıkı sıkıya bağlı kaldı. 1916’da Erzurum’un Ruslar tarafından işgali üzerine yayım hayatını durdurdu. 1918’de şehrin kurtarılmasıyla Süleyman Necati Bey, Erzurum’a gelerek gazeteyi tekrar hayata geçirdi. Albayrak bu ikinci yayım hayatında da Türkçü duygu ve düşüncelerden ayrılmadı. Milli Mücadele döneminde önemli rol oynayarak Erzurum’un hatta bütün Vilayat-ı Şarkiye’nin hak arayan sesi haline geldi. Milli Mücadele’den yana olduğunu her vakit açıkça ortaya koydu. 1921’de kapatılan gazetenin 1918’den sonraki (6-131) nüshaları mevcut olmasına rağmen savaştan önceki döneme ait nüshalar hakkında bilgi bulunmamaktadır. (Dursun Ali Akbulut, *Albayrak Olayı*, Erzurum 1991, s.3-7; Demircioğlu *1919-1923’de Süleyman Necati (Güneri) Bey*, s.5-6; Haluk Harun Duman, *Erzurum Basın Yayın Tarihi, (1867-1997)*, İstanbul, 2000, s.29-30).

halde çalışa çalışa 312 senesinde** Topçu Mekteb-i Harbiyesinden zabıt çıktı. Zabıtlığının ilk hizmetlerini akib-i neş'etinde gönüllü gittiği Yunan harbinde ifa etmiş ve gösterdiği fedakarlıklara mükâfatan nişanla taltif olunduktan sonra ba'de'l-muharebe memleketi olan Erzurum'a gelerek Cebel bataryalarına yerleşmiştir. Cebel bataryalarında bulunduğu müddetçe Pasinler ve Bayezid havalisinde Ermeni eşkiyasının ta'kib ve tenkilinde hidemat-ı mergube ifasına muvaffak olarak bilahire yüzbaşılığa terfi edilmiş ve Topçu teşkilatında 30. Alayla Erzincan'a bil-muvasala Numune Alayı'nda staj görerek ma'lumatını tezyid ve tevsik etmiştir"⁴.

"329 senesinde taburuyla Bulgar harbine iştirak eylemiştir"⁵. Bu meşum harbin safahat-ı gûna gününde, Çatalca hatt-ı müdafa'asının sol cenahında ve Çekmeceler ilerisindeki Şehid Rıza Bey sırtlarında ve Bulgarların "Ya ölüm ya İstanbul" diye müsrifâne tebeddül-i canla tecrübe-i tali' eyledikten, buhranlı hengamelerde yarattığı rabbani-i nefais-i kahramani ve hemaset-i kalemlerle mümkünlü'l-tasvir değil, belki görülmedikçe kabil-i tasavvur bile olmayacak derecelerde harikten olub gaye-i celadette akur-ı düşman inhizam-ı tamme uğramış, Edirne harekât-ı seniyesinde pek balater gayreti meşhud olmuştur.

"Rüştü Bey ağabeyimizin sözünü burada bırakarak Çatalca müdafa'asındaki bir hizmetini tasrih etmek isteriz.

"Bulgarlar Çatalca hattı müdafa'asını yarmak için Sivritepe'yi elde etmekten başka çare olmadığını düşünerek maksada ulaşmak üzere hileye müraca'at ederler. Gece fütür kabul etmez bir sa'y ile o civarda bulunan ekin tarlalarından bil-istifade pek yakın sahalara kadar siper kazarak sokulmaya muvaffak olurlar. Sabahlara kadar bataryası başından ayrılmamış olan Bekir Bey, karşıda tarlalar içinde gözükken karalıkların düşman siperlerinden başka bir şey olmayacağını ve biraz daha yaklaşırlarsa tepeyi müdafa'a'eden topların... girmeye muvaffak olacaklarını derhal anlayarak, ateş açmak ister. Fakat amirleri öyle birşeye ihtimal vermeyerek ateşe lüzum olmadığını tey'id ederler.

"Bekir Bey, meselede aldanmadığını iyi bildiğinden bir müddet daha yaptığı tarassud da kana'atini kuvvetlendirmekten başka bir netice vermez. Nihayet vatani muhakkak gördüğü bir felakete düşmüş görmektense hayatını feda etmeyi daha muvafik görerek bataryasına ateş emrini verir. Ateşi kestirmek için gelenler tarlalardaki karalığın Bulgar askerleri olduğunu ve Bekir Bey'in tam isabetlerle yaptığı gurub ateşleriyle küme küme yere serilmekte bulduklarını görürler. Bulgarlar o kadar sokulmaya muvaffak olmuşlar ki, tuttukları siperleri Bekir Bey'in bataryasından başka diğer bataryalar artık tutmuyor ve biraz daha te'enni, Bekir Bey

** 1896.

⁴ TİTE Arşivi, K.31, G.51, K.51-1, 51-2.

⁵ 1913 Balkan Savaşı.

bataryasının da hükümsüz kalmasını binaenaleyh Sivritepe'nin sükûtunu Çatalca hattının yarılmasını mucib oluyordu.

"Muhtemel bir hat üzerine ita'atsızlık addedilmek suretiyle feday-ı hayatı göze alan Bekir Bey,düşmanı tam bir inzihamı uğratmış, vatani muhafazaya muvaffak olmuştur. Mûte'akiben Bekir Bey müsellemler maharetini göstererek ric'ate başlayan düşmanı mü'essir ta'kib-i ateş ile pek külliyetli telefata uğratmış ve bundan sonra Bulgarlar mütecellidane hareketleri terke mecbur kalmışlardır.

"Bekir Bey'in muttasıf bulunduğu fazılına, kahramanlığa bir misal olmak üzere şunu da yazmadan geçmeyeceğim:

"Bir musaabebe esnasında yukarıda muhtasuran arzettiğim hidematının kıymetini şükranla yadedecek olduk. O ciddi ve mütevazî biredayla:

"Her birimiz birkaç kolordu düşman mahvetseydik bile Çatalca önünde öldükten sonra rütbeğim hiçbir kıymeti haiz olmazdı. Bizi Tiflis'e, Tuna'ya götürecek bir zaferin te'minine matuf ufacak bir hizmet bin Çatalca müdafa'asından kıymetlidir. Türkler İstanbul, Erzurum kapılarında değil, Beyrut önünde, Kırım şahikalarında harb etmelidir dedi. Pek samimi ve vicdani olan bu mutala'a karşısında gönlümüztü milli bir gururun feyzli dalgaları kapladı"⁵.

"Bekir Bey'i biraz sonra Cihan Harbi'nde silah başında göreceğiz. Biraz da muhterem kahramanı içtima'î sahada tedkik edelim. Bekir Bey her türlü manası ile fedakâr bir vatanperverdi. Vatanın uğradığı felaketler, maruz bulunduğu tehlikeler onun hassas kalbinde onulmaz yaralar açmıştı. Vatanı kurtarmaya matuf herhangi bir harekete can atarak iştirak etmek kadar ruhuna hakim bir şey yoktu. İstibdada karşı Erzurum'da açılan ilk isyan bayrağını ihzar eden Erzurum vatanperverleri içinde Dadaş Bekir Bey pek mu'tena bir simayla görülmüştü.

"Ermenilerin Türk'ün aleyhine gösterdikleri fa'aliyetler karşısında Türk ruhunun, Türk hukukunun mümessilleri şeklinde görülen gençler arasında Bekir Bey, yine muhterem bir mevki'i sahibi idi.

"Meşrutiyetten sonra Şarkî vilayetlerimizde İttihad ve Terakki amelinin Türklük mefkûresinin canlı mu'akkıbları meyânında Bekir Bey'i aynı fedakâr ruhu ile müşahade ederiz: Şurasını da suret-i hususiyede kaydetmek isterim ki:

"Bekir Bey, Erzurum'un, Erzurumluluğun her suretiyle mümessili olan zatlar meyânında en muhterem bir mevcud idi. Nerede bulunursa bulunsun her Erzurumlu o zatlara karşı derin bir itimad ve hürmet besler. Bundan dolayıdır ki bütün faziletlerinden, hizmetlerinden sarf-ı nazar yalnız bu cihetten Bekir Bey'in ziya'î hemşehrilerinin kalbinde onulmaz bir yara şeklinde mevcudiyeti muhafaza edecektir. Hiçbir vatan işi olmazdı ki, Bekir Bey fa'al bir vazife almış olmasın.

⁵ TİTE Arşivi, K.31, G.51, B.51-2, 51-3.

Hiçbir hali endişe yoktu ki, en büyük ve en müteheyyic alakadarları meyanında Bekir Bey bulunmasın.

“Cihan Harbi’nde bir avuç ordumuz Kafkas Cephesi’nde bin türlü ihtiyaç içinde fevka’l-beşer kahramanlıklar gösterirken “Bunlar Unutulmamalıdır” kaydı ile kahramanca şehid olanların şühedat menkıbelerini “Turgut” imzasıyla “Albayrak”a gönderirdi*. Asil ruhunun yüksek duygularını belîğ ve metin bir usupla tasvir eden bu kıymetli yazıların bir hayli kısmı gazetemizin sütunlarını tezyin etmişti.

“Moskoflara karşı hergün bir kahramanlık bedi’ası gösterip dururken bir taraftan da kahraman kalbini teshir eden fedakârların unutulmamaları için yazı yazan, bize vazifelerimizi ihtar eyleyen Bekir Bey’i tebcil edecek kelime bulamıyorum.

“...Bekir Bey tam ma’nasıyla bir milliyetperverdi. Türkçülük henüz vatanımızın ufkunda mahsus değilken merhum İsmail Bey’in “Tercüman”ı** Erzurum muhitinde neşreden Araplık, Çerkeslik cereyanları,tagallübleri zamanında beş-on arkadaşı ile beraber Türklüğü temsil ve Türk Tarihinin feyzini terennüm eyleyen Bekir Bey’di. İçinde Bekir Bey’in pek muhterem bir mevki’i bulunan Erzurumlu zabitan bütün Şarki Vilayetlerimiz gençlerince ağabey tanınmış, milli vazifelerinde daima onlara rehberlik etmişlerdir.

“Bekir Bey namı eski IV.Ordu muntıkası için mübeccel ve nurlu bir mahiyete haizdir”⁶.

* 1916’da Erzurum’un Ruslar tarafından işgal edilmesiyle Albayrak gazetesi kapandığına göre, bu yazılar 1915’de yayımlanmış olmalıdır.

** Tercüman: Bahçesaray şehrinde Rusya’daki Türk milliyetçilerinden Gaspıralı İsmail Bey tarafından ilk sayısı 10 Nisan 1883’de çıkarılan haftalık Türk gazetesidir. Tercüman gazetesinin yayımını ölümüne kadar İsmail Bey, ölümünden sonra 1917 Bolşevik İhtilali’ne kadar oğlu sürdürmüştür.

Gaspıralı İsmail Bey (İsmail Gaspıralı) 1851 yılında Kırım’da doğdu. Türkçü fikir adamı pedagog ve gazeteci olan İsmail Bey, Rusya’ya ve onun güttüğü saldırgan siyasete karşı Tercüman gazetesinde Türkiye’yi açıkça savunmuştur. Türk Birliği taraftarı olan ve bu birliğin önce kültürel yoldan gerçekleşmesi gerektiği düşüncesiyle, yazılarını gazetesinde, bütün Türklerin anlayabileceği bir dilde yazdı. Bir yandan milli şuru kuvvetlendirmeye çalışırken bir yandan da Türklerin bir an önce çağdaş batı medeniyetine ulaşmaları maksadına yönelik telkinlerde bulunmuştur. 1914 yılında Kırım’da ölen Gaspıralı İsmail Bey’in Tercüman’ının özellikle Rusya’da yaşayan Türkler arasında milli duyguların uyanması ve canlı tutulmasındaki rolü büyük olmuştur (Türk Ansiklopedisi C.XVII, MEB, Ankara, 1969, Gaspıralı İsmail Bey maddesi, İbrahim Alaettin Meşhur Adamlar Ansiklopedisi, C.2, İstanbul, 1933-1935, Gaspıralı İsmail Bey maddesi; Türk Ansiklopedisi, C.XXXI, MEB, Ankara, 1982, Tercüman maddesi.

⁶ TİTE Arşivi, K.31, G.51, B.51-3, 51-4.

Erzurum ve Erzurumluların bir dönem tarihinde kişiliği, idealleri, duygu ve düşünceleriyle derin izler bırakmış Topçu Binbaşı Bekir Bey I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde savaşırken şehid olmuştur***.

ABSTRACT

Martyr artillery major Bekir Bey was born in Erzurum. He was a son of a family migrated from Kağızman to Erzurum due to 1877-1878 Ottoman-Russia war. He joined Artillery school by choosing as a military service, and graduated from here in 1896. He joined voluntarily to Turkish-Greece war. After the war, by coming to his home town, Erzurum he settled in Cebel bottery of Artillery when he was in this duty, he joined to the movement carried out against Armenian bandits. In Pasinler and Bayezid environment. After completing his duty, he was promoted to the captain. He went to Erzincan together with 30th Artillery Regiment, and he became an apprentice in Numune Regiment. Here by increasing his knowledge, he was registered.

He took part in the defence of Çatalca line carried out against Bulgarians in 1913 in Balkan war. He showed great heroism by preventing the collapse of this line.

He took part in Caucas Front in the first world war. While struggling in this front he wrote the life stories of his martyr soldiers. He sent his writing to "Albayrak" with the name of "Bunlar Unutulmamalıdır" The magazine published most of his life stories he wrote.

All people who lived at that time in Erzurum knew him as home and nation lover and loved, respected him.

He became martyr while combatting in caucas frontier

*** Topçu Binbaşı Bekir Bey'in şehid olduğu tarih konusunda araştırmalarımıza rağmen herhangi bir bilgiye ulaşamadı